

vare i Besiddelse af Stederne, skulle være fritagne for at svare Renter af Kjøbesummen. Nu kan det vel ikke nægtes, at der kan være enkelte af disse Steder, for hvilke de Bestemmelser, der indeholdes i Lovforslaget, kunne være temmelig byrdefulde; men Udvalget troer imidlertid ikke, at man kan sige, at dette er Tilfældet med alle disse Steder, og de af Udvalgets Medlemmer, som have notere Kjendskab til de her omhandlede Steder end jeg, have yttret den For- mening, at det maaffee endogfaa kun var de færreste, der kunde siges at blive bebyrdede ved Lovforslaget, saaledes som det blev vedtaget her i Thinget. Naar nu dette er Tilfældet, maatte det efter min For- mening synes rigtigere, at man, istedetfor at bestemme den Nedsættelse, som nu er bragt i Forslag, for alle Stederne, lod det i det Hele forblive ved Bestemmelsen i Lovforslaget, saaledes som det var vedtaget her, men at man derhos bemyndigede Regjeringen til at gjøre Undtagelser for de enkelte Steders Vedkommende, hvis Besiddere kunde siges at ville blive altfor bebyrdede, dersom det oprindelige Lovforslag gik igjennem. Men til at foreslaae saadanne Forandringer har Udvalget ikke fundet sig opfordret, da Folgen deraf rimeligviis vilde blive, at Loven ikke vilde komme ud, og til at Loven snarest muligt udkommer, har Udvalget troet, at der var tilstrækkelig Grund, deels, for at Staten kunde blive befriet fra det mindre heldige Forhold, hvori den nu staaer til disse Steders Besiddere som et Slags Fæstere, og hvorved der bestandigt gjøres Fordring paa betydelige Tilskud fra Statens Side; deels, for at de nuværende Besiddere af Fæstestederne kunne snarest muligt komme til at erholde deres Steder til Eiendom, og saaledes navnlig ved Udskyninger blive istand til at opnaae en bedre Tilstand end den, hvori de nu ere. Udvalget har derfor troet at burde foreslaae Thinget at lade Lovforslaget passere, saaledes som det nu er kommet fra det andet Thing, navnlig da de Forandringer, som ere skete i det, ikke synes at ville kunne medføre nogen betydelig Formindskelse i de Indtægter, som det er tilstigtet at skaffe den kongelige Kasse. Jeg havde iøvrigt troet at burde anmode vedkommende Minister om at yttre sig om disse Punkter, da jeg af For-

handlingerne i det andet Thing ikke seer, at der der er fremkommet nogen Uttring fra Ministeriets Side i den Anledning; men, da ingen af de ærede Ministre er tilstede, maa jeg vel opgive at vente saadant.

Hvad angaaer de specielle Forandringer, som Forslaget er undergaaet i det andet Thing, da skal jeg, efter hvad jeg saaledes har udviklet om Sagen i Almindelighed, kun opholde mig kort ved dem. Den første af disse vedkommer Lovforslagets § 2. Der var nemlig i denne Paragraph, saaledes som den blev vedtaget her i Thinget, bestemt, at Kjøbesummen skulde beregnes til 150 Rbd. pr. Td. Hartkorn af hvert Steds Tilliggende, dog at der for intet Sted bestemtes et mindre Beløb end 50 Rbd., om endog dets Hartkorn maatte være under $\frac{1}{3}$ Td. Heri er nu foregaaet den Forandring, at den mindste Kjøbesum skulde være 25 Rbd., om end Stedets Tilliggende maatte være under $\frac{1}{6}$ Td. Hartkorn. Derved er tilstigtet at skaffe Besidderne af de mindre Steder, navnlig dem, hvis Tilliggende er imellem $\frac{1}{3}$ og $\frac{1}{6}$ Td. Hartkorn, noget billigere Vilkaar, end der er bestemt i det oprindelige Lovudkast. Herimod kunde der vel i det Væsentlige ikke være saa Meget at erindre, skjøndt paa den anden Side en Kjøbesum af 50 Rbd. for et Huus ikke synes at være nogen særdeles høi Kjøbesum, om endogfaa Jordtilliggendet er meget lille, og at 25 Rbd. i Kjøbesum for et Huus, om endogfaa Jordtilliggendet er mindre end en halv Tonde Hartkorn, er særdeles billigt, kan vel ikke nægtes. Hvad den næste Forandring, der er foregaaet, angaaer, da vedkommer den § 4. Der var nemlig bestemt, at den Kjøbesum, der var fastsat for Stedet, skulde, saalænge den nuværende første Erhverver eller hans Enke besad Stedet, forrentes med 4 pCt. aarlig, uden at der fordredes noget Afdrag paa denne Kjøbesum. Derved er nu foregaaet den Forandring, at der af Folkethinget er foreslaaet, at Pantegjælden skulde være rentefri, saalænge den indestaaer hos første Erhverver eller hans Enke, dog saaledes, at den aarlige Afgift, som hidtil har været svaret af nogle Fæstere, skulde vedblive, undtagen forsaavidt den udgjør mere end 4 pCt. af Pantegjælden, i hvilket Tilfælde den overskydende